

Suomen maaseutuverkoston vuosikertomus 2007

Maaseutuverkostoyksikkö
Maa- ja metsätalousministeriö
Helmikuu 2008

SISÄLLYSLUETTELO:

Maaseutuverkosto – maaseudun edun tekijä.....	3
1. Maaseutuverkoston toiminnan suunnittelu ja käynnistäminen	4
1.1. Suunnitteluvaihe	4
1.2. Maaseutuverkoston toiminnan käynnistäminen	4
2. Maaseutuverkoston toiminnan tavoitteet ja visio	4
3. Maaseutuverkoston ohjausryhmä.....	5
4. Maaseutuverkostoyksikön henkilöstö	6
5. Maaseutuverkoston toiminta.....	6
5.1. Verkostoituminen	6
5.2. Tiedottaminen.....	7
5.3. Koulutus.....	8
5.4. Hyvien käytäntöjen kerääminen ja levittäminen.....	9
5.5. Kansainvälistymisen edistäminen	9
5.6. Alueiden välisen yhteistyön edistäminen.....	10
6. Säädösperusta ja rahoituksen toteuma vuonna 2007	10
6.1. Säädösperusta	10
6.2. Rahoituksen toteutuma	11
7. Yhteenveto	12

Maaseutuverkosto – maaseudun edun tekijä

Maaseutuverkoston muodostavat Suomessa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman ja Ahvenanmaan maaseudun kehittämisohjelmien toimijat. Maaseutuverkosto on yhdessä eteenpäin katsomisen ja toimimisen tapa. Maaseutuverkosto nähdään maaseudun edun tekijänä tuodessaan esille Manner-Suomen ja Ahvenanmaan maaseudun kehittämisohjelmien mahdollisuuksia ja tuloksia.

Jokainen EU-jäsenmaa luo tällä ohjelmakaudella vuoden 2008 loppuun mennessä kansallisen maaseutuverkoston EU-asetuksen mukaisesti. Suomi on ensimmäisten jäsenmaiden joukossa käynnistänyt maaseutuverkoston toiminnan. Samoin Ruotsi, Saksa, Italia ja Viro ovat jo käynnistäneet oman maaseutuverkostonsa. Euroopan unionin yhteisen maaseutuverkostoyksikön on määrä aloittaa toimintansa vuoden 2008 aikana.

Maaseutuverkostoyksikkö toimii maaseutuverkoston koordinoijana ja toteuttaa Suomen maaseudun kehittämisstrategiassa maaseutuverkostolle asetettuja tehtäviä. Maaseutuverkostoyksikkö on hallinnollisesti maa- ja metsätalousministeriön maatalousosaston yksikkö, jonka toimipaikkana on Seinäjoki. Maaseutuverkostoyksikkö palvelee molempien maaseudun kehittämisohjelmien toimijoita - alueellisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla. Maaseutuverkostoyksikön palvelut tuotetaan suomeksi ja ruotsiksi.

Lähtökohtana maaseutuverkoston toimintasuunnitelmille ovat olleet eri toimijoiden toiveet ja näkemykset, joita koottiin maa- ja metsätalousministeriön keväällä 2007 käymän sidosryhmäneuvottelukierroksen aikana. Maaseutuverkosto nähtiin toimintatapana sopivan suomalaisen toimintakulttuuriin ja sillä koettiin olevan hyvä mahdollisuus maaseudun kehittämisohjelmien neljän toimintalinjan toimijoiden vuorovaikutukseen, maatalouden ja maaseudun yhteyttä rakentamiseen.

Vuosi 2007 oli maaseutuverkoston suunnittelun ja toiminnan käynnistämisen vuosi. Maaseutuverkostoyksikkö pyrkii tuottamaan maaseutuverkostoon osallistuville tahoille lisäarvoa säilyttämällä aiempien ohjelmakausien aikana hyviksi havaittuja käytäntöjä, mutta myös tuomalla uusia avauksia maaseudun kehittämistyöhön sekä saamalla uusia ihmisiä mukaan ja kohtaamaan toisensa maaseudun kehittämistyössä.

Maaseutuverkosto on parhaimmillaan oppiva verkosto ja maaseutuverkostoyksikkö oppiva organisaatio. Oppivan verkoston voimana ovat toisiinsa luottavat ihmiset ja toimijat, vaikka toimisivatkin etäällä toisistaan. Verkostoa ja onnistumisia voi rakentaa vain yhdessä ja aktiivisessa yhteistyössä.

Päivi Kujala
Maaseutuverkostoyksikön johtaja

1. Maaseutuverkoston toiminnan suunnittelu ja käynnistäminen

1.1. Suunnitteluvaihe

Maa- ja metsätalousministeriö on vastannut maaseutuverkoston suunnittelutyöstä Suomessa. Ministeriö toteutti ensimmäisen maaseutuverkostoa koskevan avoimen kuulemistilaisuuden touku-kuussa 2006. Maaseutuverkoston toiminnan tarkempi suunnittelu tehtiin kevään 2007 aikana maa- ja metsätalousministeriön maaseudun kehittämissyksikössä.

Helmi–huhtikuun aikana maaseutuverkoston alustavista toiminta- ja vuosisuunnitelmista käytiin sidosryhmien kanssa kaikkiaan 11 neuvottelua. Lisäksi huhtikuussa 2007 järjestettiin maaseutu-
verkoston toimijoille toinen avoin kuulemistilaisuus. Toiminta- ja vuosisuunnitelmia täydennettiin käytyjen keskustelujen sekä esille tulleiden toiveiden pohjalta.

1.2. Maaseutuverkoston toiminnan käynnistäminen

Maaseutuverkostoyksikkö koordinoi maaseutuverkoston toimintaa ja toteuttaa maaseutuverkostolle asetettuja tehtäviä. Maaseutuverkostoyksikkö on hallinnollisesti maa- ja metsätalousministeriön maatalousosaston yksikkö. Käynnistämävaiheen haasteena oli saada luotua toimivat käytännöt ja toiminnot täysin uudelle yksikölle, joka toimii alueellistettuna Seinäjoella.

Maaseutuverkostoyksikön johtajan tehtävä oli avoimessa haussa maaliskuussa 2007. Siihen saatiin 12 hakemusta. Maaseutuverkostoyksikön johtaja nimitettiin tehtävään 1.6.2007. Henkilöstöä haettiin kesäkuussa avoimella haulla. Tehtäviin saatiin yhteensä 446 hakemusta. Maaseutuverkostoyksikön henkilöstö verkostosihteri, verkostotiedottaja, verkostovalmentaja, verkostoasiamies ja nät-
verksombudsman aloitti työnsä loka-marraskuun aikana.

Maaseutuverkostoyksikkö toimi 1.9.2007 alkaen väliaikaisissa, Seinäjoen kaupungilta vuokratuissa tiloissa. Toimipaikkana oli viiden kuukauden ajan Seinäjoen keskusta-alueella sijaitseva Kampustalo.

2. Maaseutuverkoston toiminnan tavoitteet ja visio

Maaseutuverkoston keskeiset tavoitteet on määritelty Suomen maaseutustrategiassa seuraavasti:

- Tieto maaseudun kehittämisohjelman mahdollisuuksista ja tuloksista lisääntyy ohjelman toimijoiden, potentiaalisten tuensaajien ja suuren yleisön keskuudessa.
- Ohjelmaa toteuttavien viranomaisten ja sidosryhmien välinen tiedonkulku paranee.
- Osaaminen lisääntyy kokemusten vaihdon kautta.

Maaseutuverkoston visiona on vuonna 2013 olla luja ja joustava maaseudun kehittäjien verkosto, maaseudun edun tekijä.

Maaseutuverkostoyksikön visiona on olla kansallisesti ja kansainvälisesti tunnettu ja arvostettu yhteistyökumppani, aktiivinen maaseudun kehittämisen edelläkävijä.

3. Maaseutuverkoston ohjausryhmä

Maa- ja metsätalousministeriö asetti maaseutuverkoston ohjausryhmän syyskuussa 2007. Ohjausryhmä kokoontui kaksi kertaa syksyn aikana, marraskuussa ja joulukuussa. Ohjausryhmän tärkeimpiä ensimmäisiä tehtäviä oli maaseutuverkoston ja maaseutuverkostoyksikön toiminta- ja vuosisuunnitelmien käsittely.

Ohjausryhmään kokoonpano on seuraava (varajäsenet suluissa):

Puheenjohtaja Esko Juvonen, maatalousneuvos, maa- ja metsätalousministeriö

Jäsenet:

Tiina Malm, ylitarkastaja, maa- ja metsätalousministeriö

(Virva Terho, ylitarkastaja, maa- ja metsätalousministeriö)

Sirpa Karjalainen, ylitarkastaja, maa- ja metsätalousministeriö

(Salla Rossi, ylitarkastaja, maa- ja metsätalousministeriö)

Leena Tenhola, ylijohdaja, Maaseutuvirasto

(Olli-Pekka Peltomäki, osaston johtaja, Maaseutuvirasto)

Juha Ruippo, johtaja, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

(Ismo Partanen, kehittämisspäällikkö, Suomen Yrittäjät)

Rikard Korkman, asiamies, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf

(Bettina Selander, tiedottaja, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf)

Henrik Ingo, johtaja, ProAgria Svenska lantbrukssällskapens förbund

(Jouko Kostamo, tulosalueen päällikkö, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio)

Ursula Immonen, toiminnanjohtaja, Suomen luonnonsuojeluliitto ry

(Irina Herzon, filosofian tohtori, Birdlife Suomi)

Tuula Säynätmäki, osastopäällikkö, Kaakkois-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskus

(Juha Niemelä, osastopäällikkö, Keski-Suomen TE-keskus)

Asko Peltola, maakuntajohtaja, Etelä-Pohjanmaan liitto ry

(Anne Pesola, ohjelmapäällikkö, Keski-Pohjanmaan liitto)

Pertti Sevola, johtaja, Länsi-Suomen ympäristökeskus

(Irmeli Ahtela, ylitarkastaja, Hämeen ympäristökeskus)

Paavo Mattila, toiminnanjohtaja, Suupohjan Kehittämisyhdistys ry

(Sinikka Koivumäki, toiminnanjohtaja, Seinäjoen seudun kehittämissyhdystys Liiveri ry)

Hilkka Vihinen, professori, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus, MTT

(Päivi Eskelinen, tutkija, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos RKTL, Jyväskylän riistan- ja kalantutkimus)

Christell Lindholm, koordinaattori, Ahvenanmaan maakunnan hallitus

(Leif Franzell, rahoituskäsittelijä, Ahvenanmaan maakunnan hallitus)

Risto Matti Niemi, pääsihteeri, Suomen Kylätoiminta ry

(Niklas Ulfvens, toimintaryhmän toiminnanjohtaja, Svenska Studiecentralen)

Katariina Pylsy, maaseutuasiamies, Maaseudun kehittäjä ry

Liisa Niilola, toiminnanjohtaja, Maa- ja kotitalousnaisten keskus ry

(Eeva Nurmi, puheenjohtaja, ProAgria, Häme)

Eero Uusitalo, pääsihteeri, maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä

(Ritva Pihlaja, teemaryhmän sihteeri, maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä)

Päivi Kujala, johtaja, Maaseutuverkostoyksikkö

Ohjausryhmä valitsi sihteerin ensimmäisessä kokouksessa. Maaseutuverkoston ohjausryhmän sihteerinä toimii verkostosihteeri Hanna Lilja.

4. Maaseutuverkostoyksikön henkilöstö

Maaseutuverkostoyksikön johtaja agronomi, MMM Päivi Kujala (1.6.2007 alkaen)
Verkostosihteeri, HTM Hanna Lilja (29.10.2007 alkaen)
Verkostotiedottaja, FM Kirsi Hakoniemi (1.11.2007 alkaen)
Verkostovalmentaja, KTM Teemu Hauhia (8.10.2007 alkaen)
Verkostoasiamies, metsänhoitaja MMM Juha-Matti Markkola (1.11.2007 alkaen)
Nätverksombudsman, Hum. kand. Hans Bergström (1.10.2007 alkaen)

Lisäksi Maaseutuverkostoyksikkö ostaa Maaseutuvirastolta ostopalveluna hallintolakimiehen palvelut, 40 % työaika.
Hallintolakimies varatuomari Satu Ylisiurua (17.9.2007 alkaen)

5. Maaseutuverkoston toiminta

5.1. Verkostoituminen

Maaseutuverkoston muodostavat maaseudun kehittämisohjelmia toteuttavat maaseudun kehittäjäorganisaatiot. Kevään 2007 sidosryhmäneuvottelut loivat pohjaa maaseutuverkoston muodostumiselle, verkostoitumiselle ja yhteistyömallien luomiselle.

Verkostoitumista on tehty vuoden aikana koulutus- ja yhteistyötilaisuuksissa. Tärkeitä verkostoitumisen tilaisuuksia ensimmäisen toimintavuoden aikana ovat olleet Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman seurantakomitean kokoukset ja maaseutuverkoston oman ohjausryhmän kokoukset. Seurantakomiteassa ja ohjausryhmässä ovat edustettuina laajasti maaseutuverkoston tahot.

Yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisäämiseksi maaseutuverkoston toiminnassa ohjausryhmä asettaa työryhmiä vuorovaikutuksen, alueiden välisen yhteistyön, innovaatio- ja Leader-toiminnan osalle. Työryhmien tavoitteena on olla toiminnoiltaan mahdollisimman joustavia ja vapaamuotoisia, uusien näkökulmien sekä uusien avauksien tuojia maaseudun kehittämistyössä. Työryhmien valmistelytyötä tehtiin marras-joulukuun aikana. Työryhmien työ käynnistyy vuoden 2008 alkuvuoden aikana.

Vuoden 2007 on luotu maaseutuverkostoyksikön yleisiä toiminnan puitteita ja suunniteltu ja kehitetty maaseutuverkoston ja maaseutuverkostoyksikön toimintamalleja.

Tärkeimmät tapahtumat verkostoitumisen edistämisen osalta vuonna 2007:

Tammi- Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Jouluku
Sidosryhmäneuvottelut 1-5/2007 sekä toiminta- ja vuosittaisen toimintasuunnitelmien laatiminen	MMM:n toimintaryhmien seminaari 27.-28.8. (alustus, työryhmän vetäminen)	Maaseutuverkostoyksikön toimintojen valmistelu Joensuun seudun alueelliseen maaseutuverkostoon tu-	Henkilöstö aloitti työnsä 10-11/2007 Toimintasuunnitelman viimeistely kaudelle 2007 -2014.	Ohjausryhmän kokous 1.11.2007 Vuosittaisen toimintasuunnitelman 2008 laatiminen	Tutustuminen sidosryhmiin ja yhteistyömahdollisuuksien kartoittaminen

Tutustuminen alueellisiin maaseutuverkostoihin (Oulu, Pirkanmaa)	tutustuminen.	Vuosittaisen toimintasuunnitelman 2008 laatiminen	Tutustuminen sidosryhmiin ja yhteistyömahdollisuuksien kartoittaminen	Ohjausryhmän kokous 14.12.2007
		Seminar Föreläsning på landsbygden, Svensk-Byaservice, Helsingfors	RuokaSuomi-seminaari, Pori	Maaseutuverkoston työryhmien valmistelu
		Neuvottelu käytännön asioista SYTY ry:n kanssa (edellisen kauden verkostoyksikkö)	Kainuun TE-keskuksen ja maaseutuelinkeinoviranomaisten vierailu Seinäjoella	

5.2. Tiedottaminen

Kevään 2007 aikana kehitettiin Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman internet-sivusto; maaseutu.fi ja landsbygd.fi. Sivustoa ylläpitää maaseutuverkostoyksikkö yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön maaseudun kehittämissyksikön ja Maaseutuviraston kanssa. Maaseutu.fi – sivuilla on ajankohtaista tietoa maaseudun kehittämisohjelmien etenemisestä. Sivustojen kehittämistyötä tehdään jatkuvasti.

Maaseutuverkostoon on voinut myös ilmoittautua henkilökohtaisesti maaseutu.fi -sivuilla. Ilmoittautumisen yhteydessä on kysytty toimintalinja- ja teemakohtaista kiinnostusta tiedottamisen ja koulutusten pohjaksi. Osiota kehitetään vuoden 2008 alkuvuoden aikana. Tavoitteena on muodostaa vuorovaikutteinen asiantuntijarekisteri.

Aktiivinen tiedottamistoiminta kohderyhmittäin aloitetaan vuoden 2008 aikana.

Vuoden aikana maaseutuverkostoyksikkö oli mukana heinäkuussa Farmari-maatalousnäyttelyssä Kuopiossa maa- ja metsätalousministeriön Luonnonvarat-osastolla. Marraskuussa oltiin mukana ELMA-messuilla Helsingissä yhteisosastolla Uudenmaan TE-keskuksen ja Uudenmaan toimintaryhmien kanssa. Messuilla oli esillä maaseudun kehittämisohjelmat ja maaseutuverkoston toiminta.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman avajaisseminaari pidettiin 2.11.2007 Seinäjoella. Samalla juhlittiin maaseutuverkoston toiminnan aloittamista.

Marras-joulukuun aikana kartoitettiin viestintätarpeita ja tehtiin maaseutuverkostoyksikön viestintäsuunnitelma. Maaseutuverkostoyksikön viestintäsuunnitelma nivoutuu koko Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman viestintäsuunnitelmaan ja –strategiaan. Maa- ja metsätalousministeriössä toimii viestintäryhmä, jonka tarkoituksena on suunnitella ja yhteen sovittaa viestintää, verkostotiedottaja on työryhmän jäsen. Lisäksi viestinnän osalta on koottu viestintäyhteysten henkilöiden ryhmä, missä on edustettuna MMM:n, Mavin, TE-keskusten, kuntien ja toimintaryhmien ohjelma- viestinnästä vastaavat henkilöt. Tämä ryhmä kokoontui kaksi kertaa kevään 2007 aikana. Jatkossa maaseutuverkostoyksikkö on kokoonkutsujana tälle ryhmälle.

Tärkeimmät tapahtumat tiedottamisen osalta vuonna 2007:

Tammii-heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu
Maaseutu.fi-rakentaminen (julkistaminen 11.5.2007) sekä markkinointi	Työnjako-suunnittelu uuden kauden viestintää yhteessä työryhmässä	Maaseutu.fi-päivitystyö	Sidosryhmä- ja mediaverkoston aktivointi	Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman avajaisseminaari 2.11.2007 Seinäjoella (130 osallistujaa)	Vuorovaikutustyöryhmän valmistelu
Maaseutuverkoston markkinointi mm. Farnari Messuilla 7/2007	Maaseutu.fi-päivitystyö	Toimintaryhmien diaarin valmistelu 8-12/2007	Suomi - Leader dokumentti komissiolle valmis	Maaseutuverkoston osallistuminen Elma-messuille 23.-25.11.	Painopisteet ja tarkennukset vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan 2008
Posterit ja esitteet valmiit 7/2007	Maaseutuverkoston esittely seurantalokissa 16.8.2007		Hanketoimijan käsikirjan valmistelu	Maaseutu.fi-päivitystyö (mm. koulutus- ja tapahtumakalenteri suunnittelu, netti-TV)	Painetun lehden tarpeen arviointi
Kenttälähtöinen iskulausesuunnittelu	Suomi-dokumentin valmistelu Leader-toiminnasta (komissio)			Hanketoimijan käsikirjan valmistelu	Muiden julkaisutarpeiden kartoittaminen
Toimintaryhmien hanke-toiminta-oppaiden kerääminen ja benchmark-kaus				Maaseutuverkoston esitteen päivittäminen	Viestintäyhteistyöhenkilöiden tapaamisen suunnittelutyö
				Maaseutuverkoston toimintaa esitteleviä lehtijuttuja	Mukana EU-liitteen toteuttamisessa Etelä-Pohjanmaalla, toteutettiin yhteistyössä maakunnan yhteistyöryhmän viestintäryhmän kanssa

5.3. Koulutus

Syksyn 2007 tärkeimpänä asiana koulutusten osalta oli koulutussuunnitelman tekeminen vuodelle 2008. Koulutussuunnitelmaa tehtiin yhteistyössä erityisesti Maaseutuviraston kanssa. Koulutusten toteutusten valmistelua ja tarkempaa suunnittelua tehtiin tiiviisti joulukuussa eri sidosryhmien kanssa. Maaseutuverkoston koulutukset käynnistyvät vuoden 2008 tammikuussa.

Tärkeimmät tapahtumat koulutuksen osalta vuonna 2007:

Tammim- heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu
Koulutustoi- veiden kar- toitusta sidosryh- mäneu- votteluiden sekä eri koulutusti- laisuuksien yhteydessä	Koulutuskar- toitus 27.- 28.8. MMM:n koulutuksen yhteydessä.	Koulutus- suunnitelma- luonnoksen valmistelu vuodelle 2008 yhteistyössä Maaseutuvi- raston kanssa ja muiden tahojen kanssa	Kommenttipyyntö TE-keskuksilta, toimintaryhmiltä ja muilta sidos- ryhmiltä. Koulutussuunni- telman valmistelu saatujen kom- menttien perus- teella Hanketoteuttajien koulutus Joensuus- sa (45 osallistujaa)	Manner-Suomen maaseudun kehittämishoh- jelman avajais- seminaari 2.11.2007 Sei- näjoella Koulutussuunni- telman ja koulu- tuksen valmiste- lu vuodelle 2008 saatujen kom- menttien perus- teella	Hankesuunnittelijoi- den koulutus Kai- nuun TE-keskuksen alueella (60 osallis- tujaa) Innovaatio- työryhmän valmiste- lu Koulutusten toteu- tusten valmistelu Painopisteet ja tar- kennukset vuotui- seen toimintasuunni- telmaan 2008

5.4. Hyvien käytäntöjen kerääminen ja levittäminen

Hyvien käytäntöjen keräämisen ja levittämisen osalta suunniteltiin keräämisen ja levittämisen mal-
lia kahdessa Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman viestintäyhteys henkilöiden tapaami-
sessa keväällä 2007. Maaseutuverkostoyksikkö jatkoi näiden ryhmätöiden perusteella toimin-
tamallin suunnittelua. Hyvien käytäntöjen kerääminen aloitetaan vuonna 2008.

Maaseutuvirasto ja maa- ja metsätalousministeriö tekivät ohjelmakauden 2000 – 2006 hyvien
käytäntöjen julkaisun suunnittelua ja toteutusta vuoden 2007 aikana. Julkaisuun kerätään hyvien
käytäntöjen parhaat viime ohjelmakaudelta. Maaseutuverkostoyksikön johtaja oli mukana julkai-
sun ohjausryhmässä.

5.5. Kansainvälistymisen edistäminen

Marras- joulukuussa hahmotettiin kansainvälistymisen edistämisen osalta toimintamalleja ja työ-
käynnistyy varsinaisesti vuonna 2008.

Edellisen ohjelmakauden Euroopan verkostoyksikkö Contact Point järjesti marraskuussa 2000 –
2006 ohjelmakauden loppuseminaarin Portugalissa. Seminaariin tuotettiin komission ohjeiden
mukainen suomalaista Leader- toimintaa esittelevä video Joensuun seudun leader -yhdistyksestä.
Seminaarin yhteydessä Ruotsin, Suomen ja Viron maaseutuverkostoyksikön edustajat kävivät kes-
kusteluita ja suunnittelivat yhteistyön muotoja.

Kainuun maakunnan ja Kainuun naisryttäjäryhmän kanssa tehtiin yhteistyömatka Rans-
kan Tulleen. Kainuun maakunnalla ja Tullen kaupungilla on ollut nuorisoorkesteri yhteistyöhan-
ke. Matkalla neuvoteltiin myös ranskalaisten osallistumisesta Kainuun runoviikoille kesällä 2008.

Marraskuussa oltiin mukana Developing Entrepreneurial Skills of Farmers -seminaarissa Brysselissä. Seminaari oli osa kuuden EU-jäsenmaan maatilojen monipuolistamista ja viljelijöiden yrittäjyysominaisuuksia käsittelevää tutkimushanketta.

5.6. Alueiden välisen yhteistyön edistäminen

Alueiden välisen yhteistyön edistämistä aloitettiin vuoden 2007 aikana lähinnä tutustumalla alueellisiin maaseutuverkostoihin. Suomessa toimii ja on rakentumassa useita alueellisia maaseutuverkostoja. Alueellisina maaseutuverkostoina toimivat mm. maakuntahallitusten asettamat maakuntien yhteistyöryhmät ja niiden maaseutujaostot. Joillakin alueilla alueellisia verkostoja on myös luotu enemmän vapaamuotoisuuden pohjalta keräten yhteen maakunnan kehittäjäorganisaatioita. Niiden perustamisen lähtökohtana on ollut tavoite tehdä asioita yhdessä, toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevällä tavalla sekä muulle verkostolle hyviä toimintamalleja kehittäen.

Alueellisten maaseutuverkostojen kokouksissa oltiin mukana Oulussa, Pirkanmaalla ja Joensuun seudulla. Lisäksi maakuntien yhteistyöryhmien maaseutujaostojen kokouksissa oltiin mukana Etelä-Pohjanmaalla ja Uudellamaalla

Alueiden välisen yhteistyön edistämiseksi ja toimintojen ideoimiseksi maaseutuverkoston ohjausryhmä asettaa työryhmän. Työryhmän tehtävänä on miettiä alueidenvälistä yhteistyötä valtakunnallisella, pohjoismaisella ja Euroopan tasolla.

6. Säädösperusta ja rahoituksen toteuma vuonna 2007

6.1. Säädösperusta

Maaseutuverkostoyksikön toiminta noudattaa Suomen maaseudun kehittämisstrategiaa 2007–2013, Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa, Ahvenanmaan maaseudun kehittämisohjelmaa sekä maaseudun kehittämistä ohjaavia Euroopan yhteisön ja kansallisia säädöksiä. Yhteisön tason noudatettavia säädöksiä ovat Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen ((EY) N:o 1698/2005), jäljempänä maaseutuasetus ja sen nojalla annetut asetukset ja muut ohjeet. Kansallisesti maaseutuverkostosta on säädetty maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnointia koskevassa laissa (532/2006) ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa (634/2007 ja 861/2007).

Maaseutuverkoston ja maaseutuverkostoyksikön toiminta rahoitetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman teknisestä avusta. Teknistä apua käytettäessä noudatetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa sekä maaseudun kehittämistä ohjaavia Euroopan yhteisön ja kansallisia säädöksiä. Kansallisesti teknisen avun käytöstä säädetään maaseudun kehittämiseen myönnettäviä tukia koskevassa laissa (1443/2006) ja sen nojalla annetussa teknisestä apua koskevassa valtioneuvoston asetuksessa (25/2007).

Hankintojen osalta noudatetaan hankintalainsäädäntöä (Laki julkisista hankinnoista 348/2007), valtion hankintakäsikirjaa ja maa- ja metsätalousministeriön hankintaohjesääntöä. Maaseutuverkostoyksikkö noudattaa edellä mainittujen säädösten ja ohjeiden lisäksi myös muita maa- ja metsätalousministeriön ja Maaseutuviraston teknisen avun käyttöä ohjaavia päätöksiä, ohjeita ja määräyksiä.

Maa- ja metsätalousministeriön 1.2.2007 tehdyllä päätöksellä kansallisen maaseutuverkoston perustamiseen ja käynnistämiseen osoitettiin myöntövaltuutta (70 % koko vuoden myöntövaltuudes-

ta) 499 000 euroa. Maa- ja metsätalousministeriö vahvisti 24.1.2007 teknistä apua koskevan valtioneuvoston asetuksen (25/2007) mukaisesti väliaikaisen käyttösuunnitelman (70 %) vuodelle 2007. Maa- ja metsätalousministeriön 2.2.2007 tekemä päätös politiikkalinjan teknisen avun käytöstä sisälsi maaseutuverkoston käytössä osoitetun teknisen avun. Lopullinen käyttösuunnitelma ja myöntövaltuuden loppuosuus (30 %) vahvistetaan vuoden 2008 helmikuussa.

Maa- ja metsätalousministeriön maatalousosaston 11.5.2007 voimaan tulleen työjärjestyksen mukaisesti maaseudun kehittämissyksikkö esitteli maaseutuverkoston käyttöön osoitettua teknistä apua koskevat hankintapäätökset ja tutkimus- ja neuvontayksikkö on tehnyt maksuja koskeva ratkaisupäätökset. Maa- ja metsätalousministeriön maatalousosaston 17.12.2007 voimaan tulleen työjärjestyksen mukaisesti maaseudun kehittämissyksikkö esitteli maaseutuverkoston käyttöön osoitettua teknistä apua koskevat hankintapäätökset ja teki maksuja koskeva ratkaisupäätökset. Maaseutuverkoston käyttöön osoitetun teknisen avun myöntövaltuuden siirron valmistelu maaseutuverkostoyksikölle aloitettiin ja myöntövaltuus siirretään tammikuun 2008 aikana.

Verkostoyksikön perustamiskustannuksiin luetaan enintään kahden henkilön vuosittainen työpanos. Perustamiskustannukset noudattavat komission toimeenpanoasetuksen ((EY) N:o 1974/2006) 41 artiklan 2 kohdan vaatimuksia.

6.2. Rahoituksen toteutuma

Vuoden 2007 rahoitussuunnitelma ja toteutuma ilmenee taulukosta 1. Vuonna 2007 käyttämättä jääneet varat ovat käytettävissä vuoden 2008 toimintaa varten.

Maaseutuverkoston rahoitusta voidaan käyttää maaseutuverkostoyksikön henkilöstön palkkauskuluihin, henkilöstön matkakuluihin, henkilöstön koulutukseen, ostopalvelusopimuksiin, viestintä- ja koulutuskuluihin, hyvien käytäntöjen ja verkostojen edistämiseen, kansainvälisen ja alueiden välisen toiminnan edistämiseen sekä muihin kuluihin kuten kokous- ja vuokratuluihin sekä ohjausryhmän ja työryhmien jäsenten matkustuskuluihin.

Palkkauskulut sisältävät kuuden henkilön palkkauskulut. Palkkauskustannusten osalta perustamiskustannuksiin sisältyvät maaseutuverkostoyksikön johtajan ja verkostosihteerin palkka, toimintasuunnitelman kustannuksiin sisältyy verkostovalmentajan, verkostotiedottajan, verkostoasiamiehen ja nätverksombudsmanin palkkauskulut. Matkakulut koostuvat henkilöstön matkakuluista.

Maaseutuverkostoyksikkö voi tuottaa palveluita itse, ostopalveluina tai yhteistyönä sidosryhmien kanssa. Ostopalvelut-summa sisältää mm. TIKE-tietohallinnon kanssa tehdyn ostopalvelusopimuksen tietohallintopalveluista ja Maaseutuviraston kanssa tehdyn sopimuksen hallintolakimiehen palveluiden ostosta. Maaseutuverkostoyksikön osuus lakimiehen palkkauskuluista on 2/5. Sopimus käsittää hankinta-, kilpailutus- ja sopimusasiat sekä muut yksikön tarvitsemat juridiset palvelut. Lakimies voi toimia myös kouluttajana ja asiantuntijana yksikön järjestämissä tilaisuuksissa ja tapahtumissa. Hallintolakimiehestä syntyvä kustannus luetaan perustamiskustannuksiin.

Maaseutuverkostoyksikön tiedottamiskulut koostuvat maaseutu.fi- ja landsbygd.fi-sivustojen kehitys- ja ylläpitotyöstä, maaseutuverkostoyksikön esitteen tekemisestä ja ilmoituskuluista, pr- ja esitelmämateriaali- sekä messukuluista.

Koulutuskulut sisältävät maaseutuverkostoyksikön järjestämien koulutusten kustannukset ja koulutusmateriaalin tuottamisen.

Hyvien käytäntöjen ja verkostoitumisen osalta, alueiden välisestä yhteistyöstä sekä kansainvälistymisen edistämisen osalta ei ole aiheutunut kuluja vuonna 2007.

Muut kulut sisältävät kokouskulut, mm. maaseutuverkoston ohjausryhmän kokouskulut sekä jäsenten matkakulut sekä muut mahdolliset korvaukset, vuokratkulut, kalustevuokrat/kalusteiden hankinnan, toimistotarvikekulut, lehti- ja kirjallisuuskulut, puhelinkulut, ATK-kulut, henkilöstön koulutuskulut ja muut mahdolliset kulut.

Taulukko 1. Rahoitustaulukko, suunnitelma ja toteuma vuonna 2007

Maaseutuverkosto	Suunnitelma	Toteuma
Palkkauskulut	100 000	59 706
- perustamiskustannukset	50 000	21 740
- toimintasuunnitelman kustannukset	50 000	37 965
Matkakulut	50 000	16 950
Ostopalvelut	50 000	
- perustamiskustannukset	8 000	5 642
- toimintasuunnitelman kustannukset	42 000	
Tiedotus mm. nettisivut, esitteet ja esite materiaali	200 000	0
Koulutukset	130 000	370
Hyvät käytännöt ja verkostot	40 000	0
Kansainvälisen ja alueiden välisen yhteistyön edistäminen	30 000	0
Muut kulut mm. kokoukset, vuokrat, atk jne.	114 000	18 078
Yhteensä	714 000	100 746

7. Yhteenveto

Vuosi 2007 oli maaseutuverkoston toiminnan osalta suunnittelun ja käynnistämisen vuosi. Sidosryhmien toiveet ja odotukset olivat alusta alkaen moninaiset ja maaseutuverkostotoiminnan olisi toivottu käynnistyvän jo keväällä 2007. Uuden yksikön ja uuden toimintamallin käynnistäminen on kuitenkin monen vaiheen ja monien asioiden yhteensovittamista ja varsinainen maaseutuverkostoyksikön toiminnan käynnistyminen tapahtui lokakuun alussa.

Maaseutuverkostotoiminnan tunnettavuutta ja houkuttelevuutta voidaan osittain vuoden 2007 osalta arvioida maaseutuverkostoyksikön työtehtävien kiinnostavuutena. Työtehtäviin tullut hakemäärä yllätti erittäin positiivisesti. Siltä osin voidaan katsoa maaseutuverkoston toiminnan aloituksen onnistuneen erittäin hyvin.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma hyväksyttiin komissiossa elokuussa 2007 ja Ahvenanmaan maaseudun kehittämisohjelma joulukuussa 2007. Maa- ja metsätalousministeriö vastaa ohjelmien valmistelusta ja siihen liittyvästä lainsäädännön valmistelusta, Maaseutuvirasto vastaa ohjelmien toimeenpanosta.